



**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Poznaniu**

Poznań, dnia 2 czerwca 2010 r.

**Pan
Grzegorz Kujawa
Dyrektor
Powiatowego Zarządu Dróg
w Kole**

LPO-4101-06-02/2010
P/10/161

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Poznaniu skontrolowała Powiatowy Zarząd Dróg w Kole (zwany dalej „PZD”), w zakresie stanu realizacji zadań finansowanych ze środków „Narodowego Programu Przebudowy Dróg Lokalnych 2008-2011”.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 19 maja 2010 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Dyrektorowi niniejsze

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia działania PZD w zakresie realizacji przebudowy odcinków dróg powiatowych dofinansowanych ze środków „Narodowego Programu Przebudowy Dróg Lokalnych 2008-2011” („Program”) w okresie od 31 października 2008 r. do 12 maja 2010 r., pomimo stwierdzonych nieprawidłowości. Powyższą ocenę ogólną uzasadniają przedstawione niżej oceny cząstkowe.

1. PZD, jako jednostka organizacyjna Powiatu Kolskiego, zarządzał na dzień 31 grudnia 2009 r. 142 ciągami drogowymi o łącznej długości 463,8 km.
2. PZD realizował zadania dotyczące przebudowy dróg w ramach Programu w następującym zakresie: wybór drogi do przebudowy i przygotowanie wniosku o jej dofinansowanie (sporządzanego i składanego do Wojewody Wielkopolskiego przez Zarząd

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

Powiatu Kolskiego), przygotowanie i udzielenie zamówienia publicznego na przebudowę drogi, zawarcie umowy oraz nadzór nad wykonaniem i rozliczenie umowy o realizację zadania. PZD zrealizował w 2009 r. w ramach Programu następujące inwestycje: „przebudowę ul. Żeromskiego w Kole” na długości 615,21 m (za kwotę 1.369.073,01 zł, w tym 680.700 zł ze środków dotacji z budżetu państwa) – zadanie Nr 1 oraz „przebudowę drogi powiatowej Nr 3199P Mąkoszyn-Przybyłów na odcinku pl. Wolności-ul. Dworcowa w Babiaku” na długości 713 m (za kwotę 1.463.936,61 zł, w tym 554.000 zł ze środków dotacji z budżetu państwa) – zadanie Nr 2. Ponadto, PZD na podstawie postępowania przetargowego, zawarł w dniu 1 kwietnia 2010 r. umowę na wykonanie „przebudowy drogi powiatowej Nr 3199P na odcinku: droga krajowa Nr 92 – ulica Toruńska w Grzegorzewie” (2 214,55 m) – zadanie Nr 3. Przedmiotową inwestycję rozpoczęto w dniu 6 kwietnia 2010 r. a na jej realizację zabezpieczone zostały środki w łącznej kwocie 1.697.900 zł, w tym 848.900 zł ze środków dotacji celowej z budżetu państwa.

Zdaniem NIK, wybór ww. odcinków dróg do przebudowy był uzasadniony oraz zgodny z założeniami i celami Programu. Zastrzeżenia NIK budzi jednak fakt, że wobec braku opracowań planistycznych rozwoju sieci drogowej w powiecie kolskim nie można stwierdzić, czy wybór ten był optymalny. PZD nie posiadał bowiem, mimo obowiązku wynikającego z art. 20 pkt 1 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych², opracowanego planu rozwoju sieci drogowej.

3. Ustalenia kontroli NIK wykazały, że PZD jako zarządca 182 odcinków dróg powiatowych, zaprowadził 142 książki drogi (78% wymaganej ilości) oraz 20 takich książek dla wszystkich obiektów mostowych i przepustów. NIK zauważyła, że tylko książki obiektów mostowych i przepustów były kompletne, a zaprowadzone książki dróg nie zawierały pełnego wykazu dzienników objazdów dróg – kontroli stanu technicznej sprawności odcinka drogi, wykazu protokołów kontroli okresowych stanu technicznego i wartości użytkowej odcinka drogi, wykazu protokołów katastrof odcinka drogi oraz danych dotyczących wyposażenia technicznego odcinka drogi, wymaganych postanowieniami załącznika Nr 1 do rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 16 lutego 2005 r. w sprawie sposobu numeracji i ewidencji dróg publicznych, obiektów mostowych, tuneli, przepustów i promów oraz rejestru numerów nadanych drogom, obiektom mostowym i tunelom³.

Natomiast przeprowadzone przez PZD w latach 2007-2010 okresowe kontrole stanu dróg, odnotowywano w książkach objazdów dróg, których forma nie była zgodna ze wzorem

² Dz. U. z 2007 r. Nr 19, poz. 115, ze zm.

³ Dz. U. z 2005 r. Nr 67, poz. 582

określonym w załączniku nr 2 do ww. rozporządzenia. Prowadzone dokumenty nie posiadały bowiem wymaganych danych dotyczących: nazwiska i imienia kontrolującego, numeru ewidencyjnego odcinka drogi, trasy objazdu, zauważonych usterek, braków i uszkodzeń oraz ich lokalizacji, zaleceń pokontrolnych i terminu ich realizacji oraz daty wykonania zaleceń.

4. NIK pozytywnie ocenia prawidłowość postępowania PZD przy udzieleniu zamówień publicznych na wykonanie zadań objętych kontrolą.

Ustalenia kontroli NIK wykazały też, że zawarte umowy na wykonanie wszystkich zadań odpowiadały w swej treści projektom zawartym w specyfikacjach istotnych warunków zamówień („SIWZ”). Integralną część zawartych umów stanowiły Szczegółowe Specyfikacje Techniczne („SST”), w których, w ocenie NIK, należycie zabezpieczony został interes inwestora. SST określały wymogi i warunki odbioru robót zanikających i ulegających zakryciu, warunki ewentualnego usunięcia wad stwierdzonych przy odbiorze końcowym oraz wymagania dotyczące materiałów wbudowywanych i badań.

5. NIK negatywnie ocenia, pod względem rzetelności, sposób sprawowania przez PZD nadzoru nad wykonaniem i odbiorem robót drogowych obejmujących zadanie Nr 2.

Na skutek błędnych założeń w dokumentacji projektowej inwestycji, po rozpoczęciu prac budowlanych wykonawca, PZD oraz inspektor nadzoru sporządzili dwa protokoły konieczności (z dnia 30 kwietnia i 9 czerwca 2009 r.), które ustalały odmienny od projektowanego sposób realizacji zadania. Zmiany dotyczyły w szczególności zastąpienia dwuspadowego przekroju poprzecznego nawierzchni, przekrojem jednospadowym, czego skutkiem było zmniejszenie liczby wpustów kanalizacji deszczowej z 18 do 10 oraz wykonanie dłuższego chodnika o 149,94 m².

Konieczność wprowadzenia zamiennych rozwiązań realizacyjnych wynikała, jak podał Pan w złożonych wyjaśnieniach – z nierzetelnego opracowania dokumentacji technicznej. Projektant prawdopodobnie oparł się jedynie na rzędnych wysokościowych naniesionych na aktualizowanej do celów projektowych mapie sytuacyjno – wysokościowej, nie dokonując wizualizacji terenowej i pomiarów uzupełniających.

Mimo zmian sposobu realizacji zadania, PZD nie wystąpił do projektanta o zmianę dokumentacji projektowej. Projektant nie dokonał tym samym – wbrew przepisom art. 36 a ust. 6 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane⁴ - kwalifikacji zamierzonego odstąpienia od zatwierdzonego projektu budowlanego lub innych warunków pozwolenia na budowę i nie zamieścił w projekcie budowlanym odpowiednich informacji dotyczących

⁴ Dz. U. z 2006 r. Nr 156, poz. 1118 ze zm.

odstąpienia (rysunek i opis). W konsekwencji nie można było ocenić, czy zakres tych zmian wymagałby zmiany pozwolenia na budowę.

Ponadto, mimo obowiązku wynikającego z § 8 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 26 czerwca 2002 r. w sprawie dziennika budowy, montażu i rozbiórki, tablicy informacyjnej oraz ogłoszenia zawierającego dane dotyczące bezpieczeństwa pracy i ochrony zdrowia⁵, nie odnotowano faktu sporządzenia ww. protokołów konieczności w dzienniku budowy.

6. Dane zwarte w sprawozdaniu z realizacji zadania Nr 2 przekazane Wojewodzie Wielkopolskiemu w dniu 25 stycznia 2010 r. nie były zgodne z danymi wynikającymi z protokołu odbioru końcowego. W sprawozdaniu wykazano bowiem wybudowanie 18 wpustów ulicznych, a z protokołu odbioru końcowego oraz dokonanych w trakcie kontroli oględzin wynikało, że w ramach inwestycji zrealizowano jedynie 10 takich wpustów.

7. Ustalenia kontroli NIK wykazały następujące wady dotyczące zadania Nr 1 i zadania Nr 2, a mianowicie: szczeliny na łączeniu wykonywanej nawierzchni z poprzednio wykonanym odcinkiem nawierzchni bitumicznej, zastoiska wody będące efektem nierówności nawierzchni, za niskie (o 10-12 cm) osadzenie studni kanalizacji deszczowej oraz drobne ubytki i wykruszenia nawierzchni. NIK zauważa, że jeszcze w toku kontroli wystąpił Pan Dyrektor, wykorzystując uprawnienia z tytułu gwarancji, do wykonawcy z żądaniem usunięcia stwierdzonych uchybień w terminie jednego miesiąca.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

1. Podjęcie działań w celu opracowania i wprowadzenia planu rozwoju sieci drogowej zarządzanych przez PZD.
2. Uzupełnienie braków w ewidencji dróg i zapewnienie bieżącego jej prowadzenia.
3. Prowadzenie dziennika objazdów dróg w sposób zapewniający udokumentowanie wszystkich danych i informacji określonych w obowiązujących przepisach.
4. Rzetelne dokonywanie odbioru dokumentacji projektowych realizowanych zadań inwestycyjnych.
5. Zapewnienie rzetelnego nadzoru nad przebiegiem robót drogowych.
6. Wyegzekwowanie usunięcia stwierdzonych usterek dotyczących zrealizowanych zadań.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Poznaniu działając na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Dyrektora, w terminie 14 dni od daty

⁵ Dz. U. Nr 108, poz. 953 ze zm.

otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub o przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu prawo zgłoszenia na piśmie dyrektorowi Delegatury Najwyższej Izby Kontroli w Poznaniu umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.

Rozdzielnik:

1. Adresat.
2. Aa.